

Boedelscheiding van Catharina ten Wegen

Echtgenote van Jan Albert de Grave
Eerder weduwe van Claude Fremy

Door Laura J. Meilink-Hoedemaker

Wat vooraf ging

Catharina ten Wegen trouwde in 1683 met de Amsterdamse klokkengieter Claude Fremy. Het stel kreeg zes kinderen. Toen Fremy in 1699 overleed zette Catharina het bedrijf voort in maatschap met de meesterknecht Claes Noorden.

Maar in dat zelfde jaar hertrouwde Catharina. Jan Albert de Grave was de bruidegom. Hij was kanonnengieter en zette de klokkengieterij voort samen met [of namens] Catharina en met de hulp van Claes Noorden. Dit ging niet zonder slag of stoot, want Claes Noorden wilde niet zonder meer een stap terug dopen van maatschapspartner tot meesterknecht bij De Grave. Het kwam uiteindelijk tot een maatschap tussen De Grave en Noorden.

In 1705 kwam Catharina te overlijden. Ze had intussen ook nog drie kinderen De Grave gebaard. Eén ervan was nog in leven.

Omdat er sprake was van een groot huishouden met een samengesteld gezin en met een bedrijf aan huis werd een boedelscheiding opgesteld. Deze wordt hieronder integraal weergegeven. Naast de gebruikelijke huis- tuin- en keukenspullen, kleding en meubilair biedt dit document ook een kijkje in de klokkengieterij zoals die er in 1705 bij stond aan de Lijnbaansgracht in Amsterdam. Zie pagina 6 van deze webpagina.

Op onderstaande afbeelding van 1693 staat de klokkengieterij ietwat verscholen achter de bomen. De ligging aan het water was gunstig voor het verladen en vervoeren van de klokken.



Gemeentearchief Amsterdam, Notarieel Archief, Inv nr 5559, f 979 ev

Boedelscheiding 16 juli 1705 van Catharina ten Wegen, echtgenote van Jan Albert de Grave

[blz 1]

Staet ende inventaris gedaen maken van alle de goederen, penningen, [en] effecten die staande het huwelijk van Jan Albert de Grave met Catharina Ten Wegen, eerder weduwe van Claude Fremi, als die sedert het overlijden van de geseyde Catharina Ten Wegen sijn geconquesteert,

Concerneerende en rakende den boedel van de gemelte Catharina Ten Wegen, alsook hem Jan Albert de Grave, jegenwoordig weduwaer van haer Catarina Ten Wegen (uyt gesondert een couleurde grijne mantel, synde gecoomen van Claude Fremi) alsoock de schulden van den boedel van deselve, oock van hem Jan Albert de Grave voorsz, en oock de dootschulden dat op het aengeven van de gemelte Jan Albert de Graeve, weduwaer van de gemelte Catharina Ten Wege ende noch als mede verwacht over haer minderjarige nagelaten voorkinderen en mede erffgenaamen en ook over het kint en mede erftgenaem, welck sy bij de gemelte Jan Albert de Grave heeft geprocreëert.

[blz 1]

In de sael

| | |
|--|---------|
| Vier paer nieuwe lakens, ider paer acht gulden | 32 |
| Seven paer slaep lakens, ider paer ses guldens | 42 |
| Tien paer sijne sloopen, het paer drie guldens | 30 |
| Veertien paer groote sloopen, ider paer drie gulden | 42 |
| Ses gekeperde rosekransen tafellakens, het stuck drie gulden | 18 |
| Vijftig servetten | 50 |
| Een tafellaken, alsmede twaelf servetten en een hantdoeck | 22 |
| Ses en dertig servetten | 15 |
| Seven tafellakens | 10 |
| Seven en twintigh grouw servetten | 10,16,0 |
| Vier kleijne sloopjens | 1 |
| Elff vrouwen hemb[d]en | 22 |
| Seven en twintig witte doeken | 20,5,0 |
| Acht witte borstroocken | 8 |
| Vijff ond [onder] broecken en twee over [bovenbroecken] | 5 |
| Dertig kroplappen | 9 |
| Achtien pa[e]r platte mouwetjens | 10,16,0 |
| | 348,7,0 |

[blz 2]

| | |
|--|---------|
| Komt van de ander[e] zijde [= transporteren] | 348 |
| Vier fijn kerkmutsen | 6 |
| Negentien cornet mutsen | 23,15,0 |
| Vijf linnen neteldoeken | 6 |
| Twaelfff groote netel doeken neusdoeken | 18 |
| Twee kanten tot sontang mutsen | 20 |
| Een paer agasjante[n] sonder kant | 1,5,0 |
| Drie paer agasjanten met kant | 9, |
| Twee spreejen | 35 |

| | |
|---|---------|
| Een lapje linnen van negenentwintig ellen | 17,8,0 |
| Een lapje gestreept catoen | 4,,0,0 |
| Negen ellen gingans [=?] | 9,0,0 |
| Een lapje gekepert bombasyn | 2 |
| Tien ellen haerlemmer streep | 5 |
| Twee lapjens wit bombasijn | 1,10,0 |
| Een bed en peleuw met haer sacken en twee bombasyne hoofd kussens en deckbet, en een Japonse deeken | 65 |
| Een noteboom kas | 70 |
| Een cederen houtte kas | 40 |
| Een cederen houtte kasje | 8 |
| Een pack beste manskleren sijnde gecouleurt laken met een damast camisool | 40 |
| Een gecouleerde grijne mantel sijnde gecoomen van Claude Fremi | 14 |
| Een swarte lakense mantel | 30 |
| Een armosijn japonse rock met sijn onderrock | 40 |
| Een gecouleerde geblomde syde tamaer met een geblomde syde rock | 30 |
| Een swarte damast [] en een dito rock | 60 |
| | 903,5,0 |

[blz 3]

| | |
|---|----------|
| Comt van de andere zijde [= transporteren] | 903,5,0 |
| | |
| Een gecouleerde geblomde armosyn rock met dito hamach, samaer | 30 |
| Een pelings met een armosyn samaer | 10 |
| Een Rasdemarocke onderrock | 10 |
| Een magayer rock | 12 |
| Een calamancke rock met kant | 10 |
| Twee rijglijven | 5 |
| Een armoosyne sluyer | 8 |
| Twee beddejacken en twee borstroeken | 10 |
| Drie porceleyn halve lampetten | 30 |
| Vier dubbelde boterschotels en twee japonse schaelen | 14 |
| Twee spoelkommen met een stelletje van vyven | 4 |
| Vier lange halsjens en twee rolwagentjes | 4 |
| Een klapmuts en vier enkele boterschoteltjens | 10 |
| Vijff spoelkommen en twee potjens | 10 |
| Seventhien schoteltjens | 1 |
| Negenentwintig schoteltjens en vierentwintig kopjens, soo groot als cleyn | 13 |
| Een spoelkom, twee kannetjens en eenige flesjens en acht stux stel goet | 4 |
| Twee spiegels met vergulde lijsten | 40 |
| | 1128,5,0 |

[blz 4]

| | |
|--|----------|
| Comt van de andere zijde [= transporteren] | 1128,5,0 |
| | |
| In de achterkamer | |
| | |
| Voor de schoorsteen | |
| Twee porceleyn klapmusjens, een drieling en twee japonse schaeltjens | 12 |
| Een spoelkom en ses kopjens | 2,10,0 |
| | |
| Op de kas | |
| Drie groote spoelkommen en drie kleyntjes | 9 |
| | |
| Op de glase kas | |
| De glasekas | 10 |

| | |
|--|-----------|
| Drie groot klapmutsen en twee kleyne | 10 |
| In de glase kas | |
| Een dubbelde en ses enkele klapmutsen | 14 |
| Acht koggens met eenige flesgens | 4 |
| Twee groote klapmutsen en vijff schaeltgens | 12 |
| Een spoelkom en tien schocolate koggens en vier klijnder | 6 |
| Twee klapmutgens en ses schaeltgens | 12 |
| Ses gecouleurde schotelgens en sestien blauwe | 7 |
| Een Rustbanck met syn matras en kussens en een deken | 40 |
| In de binnenkeucken | |
| Een bed en peulu en vier hooftkussens en een deckbed | 100 |
| | 1266,15,0 |

[blz 5]

| | |
|--|-----------|
| Comt van de andere zijde [= transporteren] | 1266,15,0 |
| Een drielinck en vier dubbelde boterschotels | 13 |
| Vijff japontse schaelen en twee schoteltjens | 10 |
| Vier groote spoelkommen | 8 |
| Vier kleyne spoelkommetjens | 4 |
| Dertien kleyne koggens soo blaue als gecouleurt | 5 |
| Eenig weynig coffy en thee goet voor daegelycx gebruyck | 6 |
| Vier slegte spoelkommen | 1,10,0 |
| Een coeper theepotje met sijn comvoortje | 2,10,0 |
| Een coffi kan met drie kranen | 3 |
| Een coffi doos en kruyt doos, koper | 1,10,0 |
| Een cleyn coeper marckt emmertje | 2,10,0 |
| Twee kopere vierkante kandelaertjes | 2,10,0 |
| Een thinne trekpot | 1,10,0 |
| Een kopere ketel met sijn deksel | 6 |
| Een visketeltje | 5 |
| Twee kopere stoofbeckens met sijn decksels | 7 |
| Een groote copere theepot en schocolate kan | 5 |
| Twee kopere lampen | 1 |
| Drie kopere stryck isers | 2,10,0 |
| Een tinne gate plateel | 2,10,0 |
| Een groen fluwelen tas met een silvere beugel, beslag, schaerties en een kettingh en riemties en een mansmes | 18 |
| | 1374,15,0 |

[blz 6]

| | |
|---|-----------|
| Comt van de andere zijde [= transporteren] | 1374,15,0 |
| Een beker met twee silvere lepels, wegende vijffeneertig loot, tot vieren twintigh stuyvers t loot | 54 |
| Noch drie lepels wegende drie en een halve loot, tot vier en twintig stuyver t loot | 4,4,0 |
| Een schenck teljaar wegende dertig loot, tot acht en twintig stuyver t loot | 42 |
| Een kokertje met twee kettingen, een tasbeugel, twee kinderbellen, een riemtje, een naeldekoker, drie penningen, eenig knoopen, gespen, en gebrooken silver, wegende negen en veertig loot, tot een gulden t loot | 49 |
| Een goude ring met een slegte steen | 4 |
| | 1527,19,0 |
| | |
| | |

Aldus getaxeert door Catharina Schaak, gesworen schatster deser stede, soo benevens ider part genoteert
Actum in Amsterdam den 16 jul[y] anno 1705

w.g. Catharina Schaak.

[blz 7]

De voorsz Jan Albert de Graeff is in compagnie met Claes Noorden, in welcke compagnie hij Jan Albert de Graeff segt te sijn de navolgende goederen.

| | |
|---|-----------|
| Aen schutstort, twaelf duysent acht hondert seven en twintig pont, tot vijff en veertig gulden t hondert pont, bedragende samen 75772,3,0 daervan dit inventariert in qualite voornoemt, comt voor de helvt | 2886,1,8 |
| Aen klok stort, achthondert seven en tagtig pont, tot vijffveertig gulden a hondert pont, bedragende tesamen f 399,3,0 comt voor de helft | 199,11,8 |
| | 3085,13,0 |

[blz 8]

| | |
|---|-----------|
| Comt van de andere zijde voor materialen in compagnie | 3085,13,0 |
| Aen Engels blocktin vierhondert sestien pont tot vijffveertigh gulden t hondert pont, bedragende f 187,4,0 comt voor de helft | 93,12,0 |
| Een oude vijsel vijftig pont tot acht stuyver t pont, bedragende f 20 comt voor de helft | 10 |
| Aen out root schroot koper vierduysent pont a acht en veertig gulden t hondert pont, bedraegt f 1920 comt voor de helvt | 960 |
| De Ed Achtbare Heeren Bewinthebbers van de Oostindische Compagnie ter Cameren van Amsterdam syn schuldig aen out root schroot koper negentich [19?] hondert vierentwintig pont tot achtenveertig gulden t hondert pont, bedraegt f 923, 10 comt voor de helft | 461,15,0 |
| Noch rakende de gemene compagnies aen twee hondert zesen vijftig pont geel schaeffsel coper tot vier en dertig gulden t hondert pont, bedraegt f 88,2 comt voor de helvt | 44,1,0 |
| De Ed mogende Heeren gecommiteerden Raden tot Amsterdam sijn schuldig voor het vergieten van canon en geleverd koper f 1455,4 comt voor de helvt | 727,12,0 |
| Aen hout en turff f 400, comt voor de helvt | 200 |
| Noch aen kley f 18 comt voor de helft | 9 |
| | 5591,13,0 |

[blz 9]

| | |
|---|-----------|
| Comt van de ander zijde [= transporteren] | 5591,13,0 |
| Aen klokvormen tot dertig gulden, comt voor de helvt | 15 |
| Aen contante goederen de interest in qualite voorn, rakende | 1919 |
| | 7525,13 |

| | |
|--|-----|
| Noch aen schoutelgens oft mensies van klokken soo groot als cleyn veertig stucks | |
| Vier octaven accordeerstaven met haer toebehoren | |
| Twaelf schoutelgens van vyses | |
| Noch eenig schauteljens daer canon vormen door geperfectioneert witen | |
| Noch eenige schautegons van klokken | |
| Achtien hondert pont klokken t hondert pont tot vijffthigh gulden | 900 |
| | |

[blz 10]

Schulden

| | |
|--|----------|
| Aen Reynier Dibbets en soon, winckeliers | 31,10,0 |
| Aen Jan Serrieres, winckelier | 26,13,00 |
| Aen Vignon en Kerveling, winckeliers | 35,18,0 |

| | |
|---------------------------------------|----------|
| Aen Hendrick Fock, wijnkoper | 23,14 |
| Aen Casper Snel, kleermaker | 41,16 |
| Aen Hendrik ten Wegen | 62,18 |
| Aen Hendrick Bonte, vrouwenkleermaker | 9 |
| | 230,19,0 |

[blz 11]

Dootschulden

| | |
|--|----------|
| | |
| Aen Leendert de Bruyn voor laken ende voering | 152,13,0 |
| Aen Jacobus Rinsburg en Gerrit Raesvelt voor wijn | 60 |
| Voor het bekleeden van het huys – aan de rouw winckelier | 24 |
| Aen broot | 12 |
| Voor het graf in de Nieuwe Kerck | 21,10 |
| Aen de aensprekers | 21 |
| Aen de dragers | 45 |
| Voor de dootkist | 6 |
| Voor de begrafenisbriefjes | 12,10,0 |
| Voor het maken van de Roukleeren | 33 |
| Aen Abraham, winckelier | 91,13 |
| Aen hoeden | 11,6 |
| Aen handschoenen | 3 |
| Aen kousen | 12 |
| Voor het maken van de Rou der meyden | 6 |
| Voor twee rou soutanges | 5 |
| Ter secretarie betaelt volgens het placacet van den Landen | 3 |
| Voor de lantern open houder | 4,10 |
| Aen Magdalena twee rouschorteldoeken | 3 |
| Voor linnen tot agezanten | 2,15 |
| Voor het best dootkleet | 5 |
| Voor het brengen van de baar | 0,12,0 |
| Noch aen kleyngheden betaelt | 5 |
| | 540,9,0 |

[blz 12]

Aldus beschreven ten versoeke als in de hoofde deses
 En werdende in de klockgietyery op de Baangracht by de eygenaer
 En verclaarde de inventarisient op dese inventaris te hebben gebragt t geen den boedel van de overleden
 Catharina ten Wegen alsmede hem Jan Albert de Grave enigsints is concernerende, soo goederen, penningen, en
 effecten, aslmede schulden en dootschulden tot sijn kennisse mogt koomen tzij tot voordeel, oft nadeel deses
 inventaris, daermede te sullen amplieren
 presenteren de deygdeyckheyte van dien ten allentijde met solenneele eed te bevestigen
 begonnen den 16 julij en voltrocken de 20 augustus 1705
 en dat ten overstaen en int bijsijn van Hendrik ten Wege en Jacobus Krol albeide voogden van de kinderen en
 erffgenaamen
 als ook beschreven door mij Peter van Akersloot, Notaris
 en ter presentie van Rutger Siepman en Nicolaes Roomingh als getuygen.

Toelichting op de transcriptie

De munteenheid is de gulden
1 gulden heeft 20 stuivers
1 stuiver heeft 10 penningen

De notatie van de munt is in drieën, guldens, stuyvers en penningen, gescheiden door een dubbele punt [:]
In deze tekst heb ik een komma [,] gebruikt want dat tikt gemakkelijker
Als er achter de komma een 0 zou moeten staan heb ik die niet getikt, in het origineel is het soms een streepje [-]
als er vóór de komma een 0 zou moeten staan heb ik die wel getikt, in het origineel is het soms een streepje [-]

enkele voorbeelden
met 30 bedoel ik 30,-,-
met 0,15 bedoel ik 0,15,0

De bladzijden in het originele document zijn niet genummerd. Ik heb ze genummerd van 1 t/m 12 en dat cijfer tussen [] vermeld. Dit vereenvoudigt het terugzoeken in de originele bron